Azərbaycanın haqq savaşı xarici mətbuatda

Türkiyə kütləvi informasiya vasitələri (KİV) noyabrın 16-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad edilmiş Füzuli və Cəbrayıl rayonlarında, o cümlədən Füzuli və Cəbrayıl şəhərlərinə səfərləri barədə geniş məlumatlar yaymaqda davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qardaş ölkə mətbuatı dövlətimizin başçısının yerlərdə xalq tərəfindən böyük coşqu ilə qarşılanması, səmimi ünsiyyəti, çıxışlarında işğaldan azad olunan torpaqlarda həyatın normala dönməsi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər əsas xəbərlər kimi yayıb.

Türkiyə mediası, həmçinin Prezident İlham Əliyevin işğaldan azad olunan torpaqlarda olmasını Qarabağa qələbə səfəri kimi dəyərləndirib. Telekanallar da bu səfərlə bağlı geniş reportajlar yayıb. Müzəffər Ordunun qazandığı qələbədən sonra Azərbaycanda ruh yüksəkliyi və işğalçı Ermənistandakı ictimai-siyasi gərginlik müqayisəli şəkildə təhlil olunur.

❖ ❖ ❖

Misirin "Almasryalyoum" qəzetinin saytında "Azərbaycan Prezidenti işğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunda müharibənin yekunundan bəhs edib" sərlövhəli material yerləşdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yazıda Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin qəhrəman Ordumuzun bir gündə 70-dən çox yaşayış məntəqəsini işğaldan azad etməsi, Şuşanın alınmasından sonra Ermənistanın faktiki olaraq kapitulyasiya aktını imzalaması, Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun çəkilməsi barədə fikirləri yer alıb.

Qəzetin materialında qeyd olunub ki, Azərbaycan Prezidenti hazırda münaqişənin siyasi mərhələsinin getdiyini, bu mərhələdə ölkəmizin istədiyinə nail olduğu və olacağını bəyan edib.

❖ ❖ ❖

Gürcüstan kütləvi informasiya vasitələri (KİV) Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin və Birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad edilmiş Füzuli və Cəbrayıl rayonlarına, o cümlədən Füzuli və Cəbrayıl şəhərlərinə səfərlərindən və dövlətimizin başçısının çıxışlarından materiallar yaymaqda davam edirlər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nüfuzlu report.ge və 24news.ge informasiya portalları bu dəfə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Dağlıq Qarabağın "statusu" barədə fikirlərinə diqqət ayırıblar.

Prezident İlham Əliyevin çıxışına istinadla Azərbaycan, rus, gürcü və ingilis dillərində yayımlanan materiallarda tarixi Azərbaycan torpağında ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına heç vaxt imkan verilməyəcəyi xüsusi qeyd olunur: "Mən demişdim ki, heç vaxt Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu olmayıb və olmayacaq. Demişdim ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək. Demişdim ki, sülh yolu ilə mümkün olmasa, hərbi yolla bunu bərpa edəcəyik. Mənim çıxışlarım hər yerdə var, dərc edilib. Bu sözləri demişəm və buna əməl etmişəm. Ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmişik, işğalçıları işğal edilmiş torpaqlardan qovmuşuq, ikinci erməni dövlətinin yaradılmasına imkan verməmişik, heç bir status haqqında söhbət gedə bilməz. Vahid Azərbaycan dövləti var. Çoxmillətli, çoxkonfessiyalı, mütərəqqi Azərbaycan dövləti var. Bütün Azərbaycan vətəndaşları, bütün xalqların, dinlərin nümayəndələri normal yaşayırlar, mehribanlıq, sülh şəraitində yaşayırlar. Erməni xalqı da belə yaşayacaq".

Qeyd edək ki, bu materiallar bu gün ən çox oxunan xəbərlərdən olub.

Materialların tam mətni ilə aşağıdakı linklərdən tanış olmaq olar:

https://report.ge/ru/world/ilham-alievni-o-kakom-statuse-karabaha-rechi-bitne-mozhet/

https://report.ge/world/ilham-alievi-qarabaghis-raime-statusze-saubari-gamoritskhulia/

https://report.ge/en/world/ilham-aliyev-it-is-impossible-to-talk-about-any-status-for-karabakh/https://report.ge/world/ilham-alievi-qarabaghis-raime-statusze-saubari-gamoritskhulia/

https://24news.ge/read/id/40949

❖ ❖ ❖

İspaniyanın "LA VANGUARDIA" və "EL MUNDO" qəzetlərinin elektron versiyalarında yerləşdirilmiş videolarda Azərbaycan Respublikasının işğal altında olan Kəlbəcər rayonunun erməni vandalizminin daha bir nümunəsinə şahidlik etdiyi qeyd olunur (https://www.youtube.com/watch?v=0bHsMVBSJJE).

AZƏRTAC xəbər verir ki, Kəlbəcər rayonunda qanunsuz olaraq məskunlaşmış erməni əhalisi rayonu vandalizm aktları törədərək boşaldırlar. Videolarda əhalinin özləri ilə apara bilmədiyi əşyaları, yaşayış evlərini, məktəbləri yandırması öz təsdiqini bir daha tapır.

❖ ❖ ❖

Misirin "Gomhuriyya" qəzetinin saytı "Azərbaycan Prezidenti Qarabağda infrastrukturu məhv edən Ermənistanın məsuliyyətə cəlb ediləcəyini bildirib" sərlövhəli xəbər yayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yazıda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə infrastrukturu məhv edən Ermənistanın beynəlxalq məhkəmə instansiyaları vasitəsilə məsuliyyətə cəlb olunacağı barədə fikirləri yer alıb. Qeyd olunub ki, Cəbrayıl şəhərini ziyarət edən dövlət başçısı burada mülki binaların hamısının dağıdıldığını deyib.

Xəbərdə vurğulanıb ki, Prezident İlham Əliyev Ermənistanın 30 il ərzində mülki obyektlərə vurduğu bütün ziyanın beynəlxalq institutlar və ekspertlərin iştirakı ilə müəyyənləşdiriləcəyi və təzminat ödənilməsi üçün məhkəməyə müraciət ediləcəyini bildirib.

❖ ❖ ❖

Kəlbəcərdə onlarla ev yanır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözlər Fransanın "Le Temps" qəzetində dərc olunan məqalədə yer alıb.

Məqalədə Ermənistan hökumətinin vaxtilə şirnikdirici vədlərlə erməniləri Kəlbəcərdə qanunsuz məskunlaşdırmasından söz açılıb.

Məqalədə Kəlbəcərdə məskunlaşmış və hazırda oranı tərk edən ermənilərlə aparılan söhbətlər zamanı onların müxtəlif vədlərlə buraya gətirildiklərini bildiriblər. Marut adlı erməni yaxınlıqda yanmış evi göstərərək, qonşusu Aleksin əvvəllər İtaliyada yaşadığını və erməni hökumətinin köməyi ilə Kəlbəcərə gəlib məskunlaşdığını deyib. Hacik adlı digər erməni isə əvvəllər Avstraliyada yaşadığını etiraf edib.

"Le Temps"ın jurnalisti Kəlbəcərdə vəziyyəti təsvir edərək, ermənilərin hər şeyi söküb apardığını, evləri yandırdığını və ağacları kəsdiyini yazıb.

Qeyd edilir ki, əldə edilmiş razılaşmaya görə Kəlbəcər Azərbaycana təhvil verilir. Rəsmi Bakı rayonu boşaltmaq üçün Ermənistana noyabrın 25-dək vaxt verib.

❖ ❖ ❖

Ermənistanın Kəlbəcərdən çıxması vandalizm aktları ilə müşahidə olunmaqdadır. Ərazilərimizin işğaldan azad edilməsi prosesində son məqamda da maddi-mədəniyyət abidələrinə zərər vurulur.

Özbəkistanın "interpress.uz" portalı yazır ki, bu haqda Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi-Prezident Administrasiyasının xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev keçirdiyi brifinqdə söyləyib.

Prezidentin köməkçisi deyib: "Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunda qeyri-qanuni məskunlaşmanın nəticələri aradan qaldırılmalıdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının da Kəlbəcərlə bağlı xüsusi qətnaməsi var. Kəlbəcərdə mülki əhalinin məskunlaşması tamamilə qanunsuz xarakter daşıyır. Ona görə orada olan hər hansı bir mülkiyyətin heç bir hüquqi qüvvəsi yoxdur".

"shonch.uz" portalı isə "Şuşa Azərbaycanın gözəl incisidir" sərlövhəli məqalə çap edib.

Materialda Qarabağın, o cümlədən qədim Şuşanın turizm potensialı, zəngin flora və faunası haqqında söhbət açılır. Bildirilir ki, dəniz səviyyəsindən 1400 metr hündürlükdə, tarixi abidələrlə zəngin olan Şuşa şəhərində yeni turizm marşrutları açmaq zərurətə çevrilir. Qeyd olunur ki, şəhərin ərazisində 900 tarixi-mədəni abidə mövcuddur. İşğal nəticəsində bu abidələrin hansı vəziyyətdə olması ilə bağlı təhqiqat işləri də aparılmalıdır.

❖ ❖ ❖

Almaniyanın "deutschlandfunk.de" internet portalında "Ermənilər Azərbaycana təhvil verməzdən əvvəl evlərə od vururlar" adlı məqalə dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Azərbaycan və Ermənistan arasında əldə olunan atəşkəs razılaşmasına görə Kəlbəcər rayonunun Azərbaycana təhvil verilməli olduğu bildirilir. Bu səbəbdən Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilər tərk etdikləri evləri azərbaycanlılara qalmaması üçün yandırırlar.

Məqalədə qeyd olunur ki, Rusiya vasitəçiliyi ilə əldə olunan razılaşmaya əsasən müharibə zamanı öldürülən əsgərlərin nəşlərinin mübadiləsinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub və ilk mübadilə noyabrın 14-də baş tutub.

❖ ❖ ❖

Yaponiyanın "Yahoo Japan" saytı "Ermənistan müharibəni niyə uduzdu?" adlı məqalə yayıb.

Fransada yaşayan Saori İmari adlı yapon mənşəli yazıçı-jurnalistin müəllifi olduğu məqalədə bildirilir ki, münaqişə artıq başa çatıb. Bu münaqişə faktiki olaraq Azərbaycanın qələbəsi, Ermənistanın məğlubiyyəti ilə yekunlaşıb.

Məqalədə Qarabağın Azərbaycan ərazisi olduğu və yerli azərbaycanlıların bu torpaqlardan qovulduğu qeyd edilir. Bildirilir ki, sentyabrın 27-də başlanan döyüşlər cəmi 44 gün çəkib. Azərbaycan ona aid olan ərazilərdə nəzarəti bərpa edib.

Müəllif vurğulayır ki, bu münaqişəni bəzən xristianlarla müsəlmanların qarşıdurması kimi qələmə verənlər kökündən səhv edirlər.

Məqalədə qeyd edilir ki, Azərbaycandan fərqli olaraq Ermənistanın vahid mövqedə olmaması, üzərinə götürdüyü müttəfiqlik öhdəliklərindən sui-istifadə etməyə çalışması onun Qarabağ müharibəsində məğlubiyyətinin əsas səbəblərindən biri kimi göstərilə bilər.

❖ ❖ ❖

Almaniyanın "ostexperte.de" internet portalı azərbaycanlı alim Asif Məsimovun "Dağlıq Qarabağ Münaqişəsi: Sülh sazişindən sonrakı perspektivlər" adlı məqaləsini yayımlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə noyabrın 10-da Azərbaycan, Ermənistan və Rusiya dövlət başçıları tərəfindən imzalanmış sülh razılaşması və ondan sonrakı vəziyyətdən bəhs olunur.

Ermənilərin Kəlbəcər rayonundan çıxması zamanı evləri yandırması ilə bağlı xəbərlər federal və əyalət səviyyəsində dərc olunan bir çox Almaniya KİV-ində də dərc olunub.

❖ ❖ ❖

"Əl-Cəzirə" kanalı Azərbaycanın Kəlbəcər rayonundan olan ailə barədə reportaj yayımlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, kanalın çəkiliş qrupu ailənin qonağı olub, Kəlbəcərin işğaldan qurtulması ilə bağlı onların təəssüratlarını öyrənib.

Reportajda qeyd edilir ki, bu ailə Kəlbəcər rayonunun işğaldan azad olunmasına görə çox sevinir. Kəlbəcər rayonundan didərgin düşmüş Gülçöhrə Ramazanova hazırda ermənilərin orada törətdikləri əməllərə baxaraq əsəblərini cilovlaya bilmədiyini deyir. Qeyd edir ki, ermənilər Kəlbəcəri tərk edərkən oradakı evləri, məktəbləri yandırırlar. Bütün bunları kədər hissi ilə izlədiyini bildirən G.Ramazanova deyir: "Bizim bir vaxtlar yaşadığımız kənddəki bütün evlər indi ermənilər tərəfindən yandırılır. Çox pis oluram, axı bu, düzgün deyil. Axı onlar təmirli evlərdə məskunlaşmışdılar".

Reportajda qeyd edilir ki, ailənin digər üzvü Elşad 1990-cı illərin əvvəllərində Azərbaycan Ordusunda xidmət edirdi. O deyir ki, həmin vaxt insanlar Kəlbəcəri tərk etmək məcburiyyətində qalmışdılar. O, köç zamanı yüzlərlə insanın necə öldüyünü xatırlayır. On minlərlə insan, o cümlədən uşaqlar və qocalar Kəlbəcər rayonunu şaxtalı və qarlı havada tərk edərkən onlardan bir çoxunu don vurmuşdu.

Reportajda bildirilir ki, Azərbaycan tərəfi Ermənistanın Kəlbəcəri təhvil verməsi üçün təyin edilmiş müddəti 10 gün uzadıb. Müdafiə Nazirliyinin Beynəlxalq hərbi əməkdaşlıq idarəsinin rəisi general-mayor Hüseyn Mahmudovun Ermənistanın üç rayonu Azərbaycana təhvil verməsi ilə bağlı fikirləri də reportajda yer alıb.

Reportajda, həmçinin qeyd edilir ki, Kəlbəcər sakinləri təxminən otuz il gözlədikdən sonra öz rayonlarına geri qayıtmaq niyyətindədirlər. Ancaq rayonda hələ minalardan təmizləmə əməliyyatları və infrastrukturun yenidən bərpası kimi bir çox işlər görüləcək.

❖ ❖ ❖

Çin Mərkəzi Televiziyasının ingilis dilində yayımlanan CGTN (China Global Television Network) kanalının internet səhifəsində ermənilərin Kəlbəcəri tərk edərkən törətdikləri vəhşiliklər barədə növbəti məqalə yerləşdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə rəsmi Bakının Ermənistanın xahişi əsasında Kəlbəcərin Azərbaycana təhvil verilməsinin noyabrın 25-dək uzadılmasına razılıq verdiyi bildirilib. Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevə istinadla vurğulanıb ki, Azərbaycan çətin hava şəraitini nəzərə alaraq, Kəlbəcərin təhvil verilməsi üçün əlavə 10 gün möhlət verib.

"Azərbaycan tərəfi ermənilərin Kəlbəcəri tərk edərkən evləri və sosial obyektləri yandırmasını pisləyib, onların ətraf mühitə ziyan vurduğunu bəyan edib", - deyə CGTN-dəki məqalədə bildirilib.

Qeyd olunub ki, 1994-cü ildə başa çatmış müharibədən əvvəl Kəlbəcərdə yalnız azərbaycanlı əhali yaşayıb. Amma Ermənistanın nəzarətinə keçdikdən sonra ermənilər orada qanunsuz olaraq məskunlaşmağa başlayıb.

Məqalədə Azərbaycana qaytarılacaq ərazilərdəki abidələrlə bağlı məsələyə də toxunulub. Bildirilib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə telefon danışığı zamanı bütün dini abidələrin mühafizə olunacağını, Azərbaycanda yaşayan xristianların bu məbədlərdən istifadə edə biləcəyini deyib.

CGTN ermənilərin işğalı altında olan ərazilərdə İslam dininə aid abidələrin təhqir edilməsinə, o cümlədən məscidlərdə ev heyvanları saxlanılması məsələsinə toxunub.

Münaqişənin tarixi haqqında məlumat verilən məqalədə yazılır ki, Dağlıq Qarabağ bölgəsi sovet dövründə Azərbaycanın tərkibində olub. SSRİ-nin son illərində bölgədə başlayan müharibə 1994-cü ildə atəşkəs razılaşması isə dayanıb. Bu il sentyabrın 27-də yenidən başlayan müharibədə Azərbaycan əhəmiyyətli üstünlüklər qazanıb, strateji əhəmiyyətli Şuşa şəhərinə nəzarəti ələ keçirib. Bundan 2 gün sonra isə atəşkəs haqqında bəyanat imzalanıb. Ərazilərin Azərbaycana qaytarılmasını nəzərdə tutan bu bəyanat Ermənistanda ciddi etirazlara səbəb olub. Hökumət bəzi müxalifət liderlərini həbs edib.

❖ ❖ ❖

Moldovanın nüfuzlu KİV-i Azərbaycanın Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarında evlərin ermənilər tərəfindən yandırıldığına dair xəbərləri geniş işıqlandırıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Timbul", "Tribuna", NOİ.MD, AVA.MD və digər informasiya portallarında dərc edilən məlumatlarda Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarından çıxan ermənilərin evlərə od vurduqları barədə ətraflı məlumat verilib, foto və videolar təqdim olunub. Vurğulanıb ki, ermənilər azərbaycanlılara qalmaması üçün evlərini yandırır, ağacları kəsirlər.

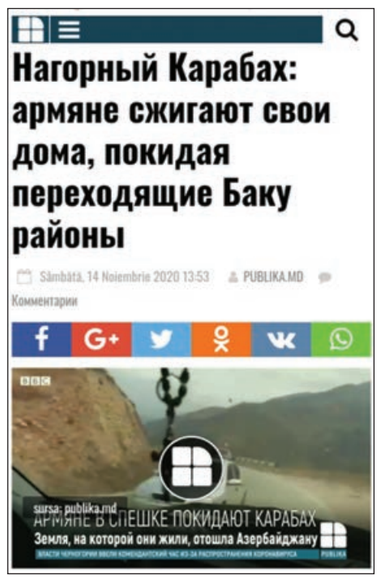

Qeyd edilib ki, əldə olunan razılaşmaya əsasən, Ermənistan dekabrın 1-dək Kəlbəcər, Laçın və Ağdam rayonlarını Azərbaycana qaytarmalıdır.

❖ ❖ ❖

Xorvatiyanın "Jutarnji List" qəzetində və eyniadlı xəbər portalında beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Krşevan Antun Duymoviçin Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın Qələbəsindən bəhs edən məqaləsi dərc olunub.

Qeyd edək ki, Krşevan Antun Duymoviç Xorvatiyanın İnkişaf və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun elmi işçisidir və bir neçə il öncə elmi işi ilə əlaqədar Azərbaycana səfər edib.

Məqalənin əvvəlində müəllif qısa məlumat verib ki, Qarabağ ərazisi Azərbaycana aiddir və 1988-1993-ci illər ərzində baş vermiş münaqişə nəticəsində ermənilərin nəzarəti altına keçib. Qeyd olunub ki, 30 ilə yaxın müddətdə münaqişənin həll olunmamasında və alovlanmasında beynəlxalq ictimaiyyətin bu tipli problemlərin həllində aciz olmasının göstəricisidir. ATƏT-in Minsk qrupunun səylərinə baxmayaraq, münaqişənin həlli yolu tapılmayıb, hətta 2016-cı ildə bir neçə gün şiddətli döyüşlər olub.

Müəllif dünyanın qlobal pandemiya ilə mübarizə apardığı bir zamanda Ermənistanın cari ilin iyul ayında Tovuz istiqamətini atəşə tutmasını, bu ərazilərin Qarabağdan uzaq olduğunu və ən əsası, Azərbaycandan Avropaya gedən enerji xətlərinin yanında baş verdiyini vurğulayıb. Ermənistanın sözügedən addımı bu ölkənin Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının üzvü olduğu halda baş

verməsi diqqətçəkən məqam kimi dəyərləndirilib. Sentyabr ayında münaqişənin aktiv fazası başlayan zaman Rusiya Ermənistana ancaq ölkənin ərazi bütövlüyü pozularsa kömək edə biləcəyini açıqlayıb.

Eyni zamanda, müəllif Türkiyənin Azərbaycanla tarixi kökləri və çox yaxın münasibətləri barədə məlumat verir.

Məqalədə bildirilir ki, Azərbaycan Ermənistanın sentyabrın 27-dəki təxribatına qarşı geniş əməliyyat aparıb, 8 noyabr tarixində Şuşanı alaraq, Ermənistanı məğlub vəziyyətə gətirib.

Müəllif Ermənistanın Gəncə və Bərdəyə raket zərbələrini də qeyd edib və qadağan olunan silahların istifadəsini qınayıb.

Noyabr ayının 10-da imzalanan bəyanata nəzər yetirən müəllif bu sənədlə Ermənistanın məğlub olduğunu, Azərbaycanın isə istədiyinə nail olduğunu vurğulayıb.

❖ ❖ ❖

Misir, Bəhreyn və İordaniya KİV-i Qarabağda baş verən son hadisələr ilə əlaqədar Azərbaycan rəhbərliyinin mövqeyini işıqlandırmaqda davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Misirin "Nile1"informasiya portalı və Bəhreynin ingilisdilli "The Daily Tribune" qəzeti Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ümumbəşəri və dini dəyərlərə yüksək ehtiramdan çıxış edərək işğaldan azad olunmuş ərazilərdə xristian məbədlərinin qorunacağı ilə bağlı təminat verdiyini yazıblar.

"Almasryalyoum" qəzeti AZƏRTAC-a istinadla Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi-Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevin noyabrın 15-də keçirilən brifinqdə ermənilərin Kəlbəcərdən çıxmasının da vandalizm aktları ilə müşahidə olunması, hava şəraitinin çətinləşməsi, həmin istiqamətdə mövcud olan cəmi bir yolun ötürücülük qabiliyyətinin aşağı olması səbəbindən Azərbaycanın humanistlik nümayiş etdirərək Kəlbəcərin noyabrın 25-dək təhvil verilməsinə razılıq verməsi barədə bəyanatlarını yayıb.

İsrailin ərəb dilində yayımlanan "İ24 Arabic" telekanalının xəbərlər proqramında isə Azərbaycan Ordusunun və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Qarabağda şanlı Qələbəsi haqqında xüsusi reportaj yayımlanıb. Reportajda Azərbaycan Prezidentinin noyabrın 10-da xalqa müraciətindən sitatlar verilib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xalqa müraciətinin tam mətni İordaniyanın geniş oxucu auditoriyasına malik olan "Orobanews" qəzetinin saytında da yerləşdirilib.